

SYTUACJA NA RYNKU CONSUMER FINANCE

III kwartał 2019

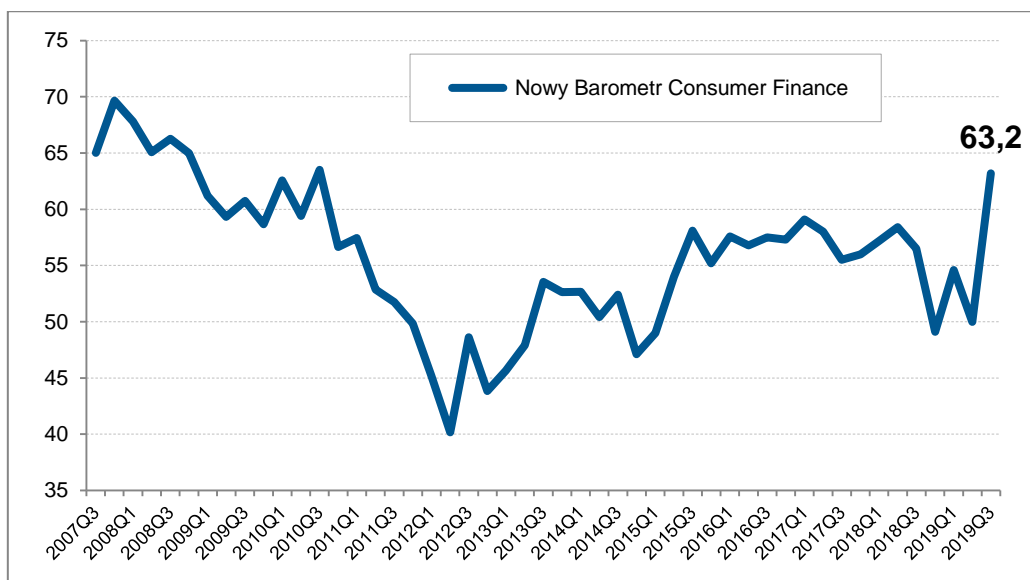
INFORMACJA SYGNALNA

SYTUACJA NA RYNKU CONSUMER FINANCE

III KWARTAŁ 2019 ROKU

OPRACOWANIE: DR SŁAWOMIR DUDEK

NOWY BAROMETR RYNKU CONSUMER FINANCE WYNIÓSŁ 63,2 PKT (WZROST Z 50,0 PKT)

W III kwartale 2019 r. wartość Barometru Rynku Consumer Finance (BRCF) uległa bardzo istotnej poprawie do poziomu ponad 63 pkt. (z 50 pkt. zanotowanych w poprzednim badaniu). Skala poprawy Barometru jest pozytywnym zaskoczeniem. Niemniej jednak należy mieć na uwadze, że w ostatnich kwartałach wartość barometru podlegała silnym wahanom, co było spowodowane w dużym stopniu niepewnością co do spowolnienia wzrostu gospodarczego w Polsce i na świecie. W ostatnim roku wartość barometru nawet spadła poniżej 50 pkt. BRCF skonstruowany jest w taki sposób, że poziom 50 punktów oznacza stagnację rynku, podczas gdy wyższe wartości reprezentują spodziewaną dodatnią dynamikę kredytu konsumpcyjnego w nadchodzącym roku.

W ostatnich kilku miesiącach dynamika kredytu dla gospodarstw domowych ustabilizowała się na poziomie 6,5–7%, w tym kredytu konsumpcyjnego na ok. 9%. Płynący z Barometru RCF optymizm (jego wartość jest najwyższa od 2007 r.) wskazuje na potencjalnie wysoką dynamikę wzrostu kredytu konsumpcyjnego. Jednak z uwagi na dużą zmienność barometru w celu oceny trwałości trendu należy poczekać do wyników za następny kwartał.

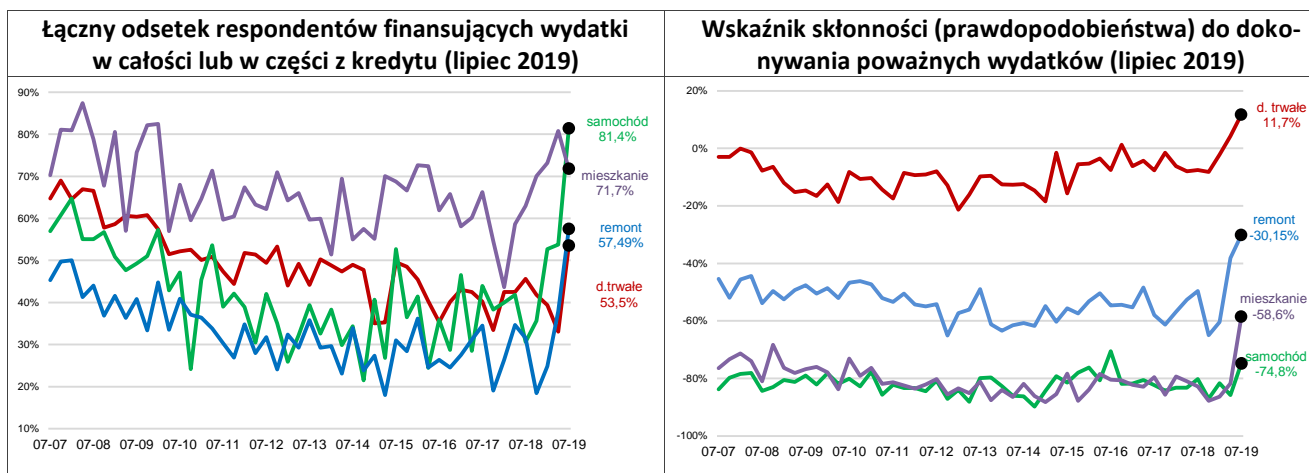
Znacząca poprawa nastrojów na rynku consumer finance jest pod wpływem optymistycznych prognoz w zakresie dokonywania poważnych wydatków i stopnia ich finansowania z kredytu. Ta składowa miała decydujący wkład w poprawę odczytu Barometru. Polskie gospo-

darstwa chcą zwiększać wydatki na dobra trwałe, remont i zakup mieszkania oraz zakup samochodu i w większym stopniu chcą finansować te wydatki z kredytu.

Nieznacznej poprawie uległa składowa związana z oceną otoczenia makroekonomicznego, choć tutaj wskaźnik wygładzony z wahań krótkookresowych ukazuje raczej trend horyzontalny. Zmalały obawy przed bezrobociem i nieznacznie poprawiły się oczekiwania co do wzrostu gospodarczego. Zaskakująco pogorszyły się jednak oceny w zakresie własnej sytuacji finansowej. Zmalało również wykluczenie z rynku finansowego, po raz pierwszy od kilku kwartałów.

Czynniki demograficzne oddziałują negatywnie i biorąc pod uwagę prognozy demograficzne, ta tendencja będzie utrzymana przez bardzo długi okres.

Nastroje gospodarstw domowych, w szczególności ich nastawienie i potencjał do korzystania z usług rynku consumer finance są pod wpływem niepewności co do spowolnienia gospodarczego. Z jednej strony twarde dane statystyczne pokazują, że stan polskiej gospodarki jest dobry, rynek pracy jest nadal w trendzie wzrostowym, z drugiej strony dane z gospodarki niemieckiej są niepokojące. W opiniach polskich gospodarstw domowych tendencje są jednak optymistyczne, wsparte dodatkowo rozszerzonym programem 500+. Jeżeli więc gospodarka i rynek pracy będą odporne na spowolnienie, to koniunktura na rynku consumer finance będzie relatywnie dobra.

W bieżącym badaniu zanotowano wzrost relatywnego prawdopodobieństwa ponoszenia wydatków w najbliższym roku dla wszystkich grup dóbr, tj. wydatków na dobra trwałego użytku, wydatków na zakup samochodu, wydatków na zakup mieszkania i wydatków na remont.

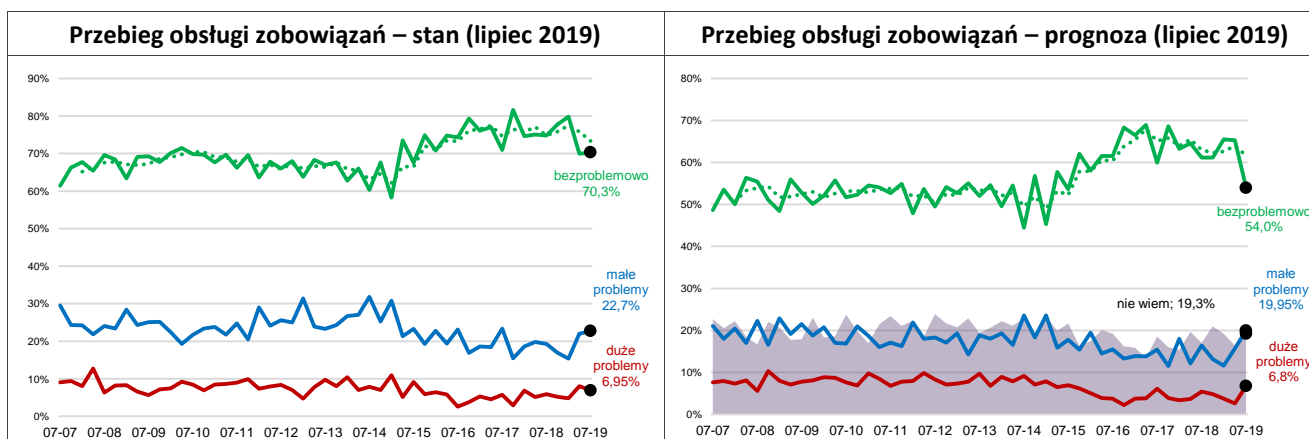
W największym stopniu poprawiły się oceny w zakresie wydatków na zakup mieszkania – grupa oczekująca tych wydatków wzrosła o z 7% do ok. 20% (przy czym ok. 6% wskazało, że „zdecydowanie tak”, a 16% na „możliwe”, że poniesie te wydatki). Duże prawdopodobieństwo wydatków na remont mieszkania prognozuje ok. 30% respondentów (poprzednio ok. 25%). Z kolei wzrostu wydatków na dobra trwałego użytku oczekuje ponad 34% (wobec 32% poprzednio). W przypadku zakupu samochodu analogiczny odsetek wyniósł ok. 9%, wobec ponad 5% poprzednio.

Z wyjątkiem wydatków mieszkaniowych, we wszystkich grupach zanotowano wzrost skłonności do korzystania z kredytu. Rekordowy wynik zanotowano w przypadku finansowania zakupu samochodu – obecnie ponad 81% planujących ten wydatek chce sfinansować go w całości lub w części z kredytu. W przypadku wydatków remontowych ten odsetek wyniósł ponad 57%, a dla dóbr trwałego użytku 53%.

Łącznie więc, czynniki popytowe w bieżącym badaniu bardzo pozytywnie oddziaływały na rynek Consumer Finance i Barometr CF.

Ocena przebiegu obsługi zobowiązań, w świetle relacji polskich gospodarstw domowych (dotyczy to nie tylko kredytu), była zbliżona do tej zanotowanej w poprzednim badaniu. Nadal dominują respondenci, którzy obsługują swoje zobowiązania bezproblemowo – takich gospodarstw domowych jest ok. 70% (przed rokiem było to ok. 75%). Grupa respondentów deklarujących małe problemy wynosi 22,7% (wobec 22,1% poprzednio), z kolei respondenci, którzy przy bieżącej obsłudze zobowiązań deklarują „duże problemy”, stanowią obecnie ok. 7% (wobec 8% poprzednio).

W przypadku prognozy terminowości obsługi zobowiązań w najbliższych 12 miesiącach również dominuje grupa gospodarstw domowych spodziewających się bezproblemowej obsługi swoich zobowiązań, jednak jej udział zmniejszył się do ok. 54% (z 65%). Zwiększyła się z kolei względem poprzedniego badania grupa gospodarstw spodziewających się dużych problemów z obsługą zobowiązań, stanowiąca przed kwartałem 2,6%, a obecnie 6,8% ogółu. Zwiększył się również odsetek deklarujących małe problemy, do ok. 20%. Jest to niepokojący sygnał. Może wynikać po części z większej niepewności, co obrazuje odsetek wariantu „nie wiem” który obecnie wyniósł 19,4% (wobec 16,4% poprzednio).

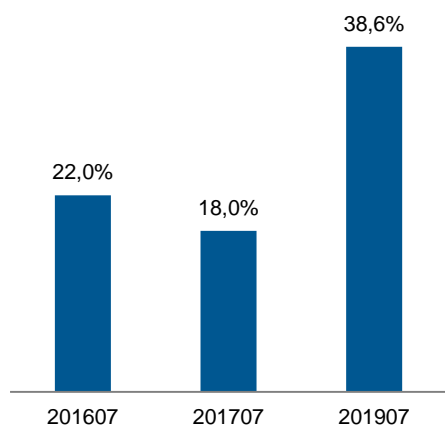

PYTANIA SPECJALNE

II KWARTAŁ 2019 ROKU

OPRACOWANIE: DR SŁAWOMIR DUDEK

Czy otrzymujecie lub będziecie Państwo otrzymywać świadczenie na dzieci w ramach rozszerzonego programu 500+? (odsetek TAK):

Jeśli będziecie Państwo otrzymywać świadczenie na dzieci w ramach programu 500+ przez dłuższy okres czasu to na co przeznaczycie środki?

W związku z rozszerzeniem przez rząd programu 500+ w lipcowej edycji badania zadano respondentom pytanie dotyczące przeznaczenia tego dodatku do dochodów. Program Rodzina 500+ staje bardzo istotnym źródłem zasilaającym budżety polskich gospodarstw domowych.

Obecnie ok. 39% gospodarstw deklaruje, że korzysta lub będzie korzystało z rozszerzonego programu 500+. W poprzednich edycjach badania było to ok. 18–22%. Nastąpiło więc podwojenie znaczenia tego programu dla polskich gospodarstw domowych. Dodatkowo zapytaliśmy respondentów, na co przeznaczą te środki w dłuższym horyzoncie czasu.

W rankingu celów na pierwszym miejscu od kilku lat są „edukacja i zajęcia dodatkowe dla dzieci”. Ten cel

zadeklarowało w lipcowym badaniu 28,7% respondentów. Dopiero na drugim miejscu są wydatki bieżące (na żywność i ubiór), które deklaruje 23% respondentów. Na trzecim miejscu w rankingu są wydatki związane z opłatami za przedszkole i szkołę (ok. 18%).

Widoczne są też długookresowe korzystne efekty dla gospodarstw domowych z otrzymywania środków z 500+. Prawie 11% badanych gospodarstw domowych deklaruje zwiększenie oszczędności. Ok. 6% respondentów będzie przeznaczać dochody z 500+ na splatę zaległych zobowiązań. Podobna grupa planuje wydatkowanie na rozrywkę i hobby. Wydatki remontowe były wskazywane przez 4,6% respondentów, a zakup dóbr trwałych przez 3,4%.